

Зміст

6 Передмова

24 Ранні роки

38 Сценарії

РЕЖИСЕР

56 «Скажені пси»

78 «Кримінальне чтиво»

106 Інтермецо:

«Чотири номери»

«Від заходу до світанку»

120 «Джекі Браун»

142 «Убити Білла»

168 «Смертостійкий»

184 «Безславні виродки»

206 «Джанго вільний»

226 «Мерзенна вісімка»

242 «Одного разу в... Голлівуді»

258 Епілог

264 Фільмографія

270 Вибрана бібліографія

**271 Список використаних
фотографій**

ПЕРЕДМОВА

КОЛИ Квентін Тарантіно пише сценарій, то спочатку йде в канцелярську крамницю, де купує записник на 250 сторінок та чорні й червоні маркери. Раніше він писав на людях: у ресторанах, барах, кав'ярнях, на задньому сидінні машини — де завгодно, аби не вдома. А от сценарій «Джанго вільного» створив на балконі спальні свого великого й хаотично розбудованого особняка на Голлівудських пагорбах. З балкона відкривається вид на басейн, апельсинове дерево і зелені каньйони. Тут є компактна стереосистема, щоб слухати власні мікстейпи.

Тарантіно прокидається о десятій-одинадцятій ранку, вимикає домашній телефон, човгає на балкон і починає робочий день, що триває шість-вісім годин, якщо не підведе натхнення. Найлегше йому даються діалоги. За його словами, він не пише репліки персонажів, а радше розшифровує їх, немов стенографіст. Часом найвдаліші моменти з'являються після

ЛІВОРУЧ. У рамці з кадру «Кримінального чтива»
ПРАВОРУЧ. Удома, на Голлівудських пагорбах, 2013

того, як він, здавалося б, завершив сцену. Наприклад, попервах Тарантіно гадки не мав, що банда зі «Сказаних псів» почне сперечатися через свої прізвиська і що містер Блондин витягне із чобота бритву.

— Я наче та губка, — так він описує свій творчий процес. — Я підслуховую, що кажуть люди. Підглядаю за характерною поведінкою. Хтось жартує, і я запам'ятовую жарт. Хтось розповідає історію із життя — і я вбираю її в себе... Коли пишу сценарій, моя ручка, немов антена, ловить сигнали, і раптом з'являються вже більш-менш сформовані персонажі. Я не пишу діалоги — я змушую героїв розмовляти між собою.

Створюючи сценарій, Тарантіно часто телефонує друзям зі словами: «Ану слухай» — і зачитує написане. Він не шукає схвалення, а прагне почути текст їхніми вухами. Після знайомства з кінокритиком Елвісом Мітчеллом на кінофестивалі в Сіджасі 2004 року Тарантіно прочитав йому сценарій «Смертостійкого» в патіо лос-анджелеського готелю.

— Навіть машина жила власним життям, тільки не так, як KITT 2000, — відзначив Мітчелл, згадуючи автівку зі штучним інтелектом із франшизи «Лицар доріг». — Тарантіно захоплюється своїми персонажами і коли читає сценарій, ми бачимо конфліктні фігури, заглиблені в себе... Кожен зображений ним герой має певний інтерес: найчастіше це потреба змусити глядача зрозуміти себе, але на власних умовах.

ПРАВОРУЧ. Тарантіно і його мистецтво вдома у Каліфорнії, 2013, крізь об'єктив Патріка Фрейзера

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Коли сценарій завершено, Тарантіно друкує його одним пальцем на машинці Smith Corona, що дісталася йому від колишньої дівчини. Він користується нею ще із часів «Скажених псів». Дислексик Тарантіно пішов з лос-анджелеської школи в Гарбор-Сіті після дев'ятого класу, хоча його IQ дорівнював 160. Його граматики і пунктуація не на висоті — Квентін сам каже, що «моєї писанини не розбереш», — тому зазвичай віддає сценарій другові або машиністці, і ті вже виправляють помилки. Потім він робить 30–35 копій і влаштовує вечірку.

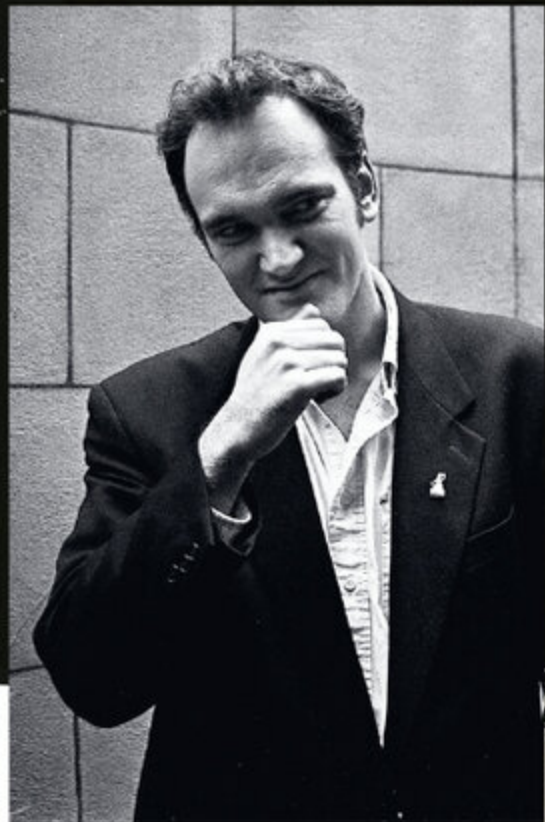
— Я надсилаю їх Гарві Вайнштейну та іншим людям, а потім у мене збираються друзі, розбирають решту примірників, п'ють шампанське, і ми гуляємо. Цілий день хтось приходить і бере друкопис — я не ставлю на них водяні знаки, — а ми висимо, теревенимо, їмо і п'ємо.

Усі стіни в будинку завішані кіноафішами, стоять бронзові скульптури Мії Воллес із «Кримінального чтива», Луїса, Мелані та Макса Черрі зі «Джекі Браун» і містера Блондіна зі «Скажених псів», які Тарантіно замовив у техаського скульптора. В одному крилі облаштовано кінотеатр, стилізований під старомодні кінозали: підлога вкрита килимом у ромбики, на низеньких мідних стовпчиках висять оксамитові мотузки, а п'ятдесят крісел кількома рядами спускаються до екрана. Унизу стоїть червона канапа, на якій Тарантіно переглядає стрічки сам. Нерідко буває так, що ввечері, після відвідування пізнього здвоеного сеансу, він іде у свій кінозал і дивиться третій або четвертий фільм — відкинувши голову, широко розплющивши очі й трохи розтуливши рота.

Ніхто не описав кліше тарантінівських інтерв'ю краще за нього: «торохтій» і «маніяк»,

«Якби я створював тарантінівського персонажа, він був би гучним, ніжним і неймовірно чарівливим. Але насамперед це має бути всратий відморозок».

Пол Томас Андерсон

що завжди «ввалюється» у приміщення, «несамовито жестикулює» і таке інше. Проте його голос може звучати на диво м'яко, жести часом нагадують жіночі, і він нерідко торкається ямочки на підборідді, кажучи щось важливе. Его дає про себе знати, але Тарантіно завжди розповідає не тільки про свої роботи, а й про картини інших режисерів зі щирим ентузіазмом, що можна трактувати лише як повагу.

— Якби я створював тарантінівського персонажа, він був би гучноголосий, ніжний і неймовірно чарівливий, але насамперед це має бути всратий відморозок, — сказав Vanity Fair його друг, режисер Пол Томас Андерсон, у 2003-му. — Я взяв би на цю роль когось із яйцями і незграбною походою, проте з дуже, дуже делікатними манерами.

Ця делікатність — спільний знаменник більшості акторів, з якими Тарантіно працює. Він сам актор і з задоволенням влаштовує несподіванки у стилі «Шоу Опри», коли запрошує тих, під кого спеціально писав роль, не через офіційні канали.

— Я грала у виставі в Лондоні, і якось увечері, після завіси, у гримерній з'явився Квентін, — розповідає Деріл Ганна про те, як Тарантіно запросив її в «Убити Білла». — Він сказав, що прилетів у Лондон подивитися мене

ВГОРІ. У фірмовій позі на фотопортреті Мартіна Гудейкра, 1994

ВНИЗУ. З давнім сподвижником, продюсером Гарві Вайнштейном, під час голлівудської прем'єри «Безславних виродків», серпень 2009

**«Коли я знімаю фільм, він має стати для мене
всім – наче я готовий за нього померти».**

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

[Почитати опис, рецензію і купити можна на сайті \[nashformat.ua\]\(http://nashformat.ua\)](#)

ВГОРІ. З Деріл Ганна, для якої він написав роль Ель Драйвер з «Убити Білла» (2003)

на сцені та особисто повідомити, що написав під мене роль. Ми не були знайомі. Розказав, що побачив мене в телефільмі, назви якого я навіть не пам'ятала. Я подумала: «Ну звісно, вас знімає прихована камера». Я не знала, вірити чи ні, але через кілька місяців Квентін надіслав сценарій. Неймовірно.

Перш ніж прийняти остаточне рішення, Тарантіно любить потусуватися з тим, кого бачить у головній ролі. Початок цій традиції поклала п'янка з Тімом Ротом на Сансет-стріп, що передувала запрошенню актора у «Скажених псів». Джон Траволта потрапив у «Кримінальне чтиво» після того, як Тарантіно запросив його до себе в гості, і вечірка закінчилася на світанку спільним виконанням You're the One That I Want, яку Траволта співав ще в «Бріоліні».

Тарантіно любить довгі сцени, іноді до десяти хвилин, з мінімальним монтажем — ця манера проявилася ще у «Скажених псах». На майданчику він бігає скрізь, його заглушливий сміх лунає мало не щохвилини, але він притихає, коли дає настанови акторам.

— Квентін режисує пошепки, і це круто, бо почувашся його спільником, — казав Девід Керрадіні під час зйомок «Убити Білла». — Він надзвичайно збуджений і неймовірно зосереджений на влучності моментів, які намагається схопити... Поєднує в собі крайнощі одержимого пророка і дбайливої квочки.

Тарантіно — один з небагатьох сучасних режисерів, які не користуються плеєбеком. Він перевіряє кадрування перед початком дубля, але вся його увага спрямована на те, що відбувається перед камерою. Під час танцю в Jack Rabbit Slim's у «Кримінальному чтиві» він рухався разом із Джоном Траволтою

та Умою Турман — тільки за кадром — і заплодував, коли вони закінчили.

— Ви зачарували нас на цілих тринадцять годин, — сказав він зіркам.

Тарантіно влаштовує чимало кінопереглядів і під час зйомок.

— Квентін — найкращий знавець кіно, і це впливає на нашу роботу, — згадував Бред Пітт про зйомки «Безславних виродків», де Тарантіно щочетверга крутив усе — від «Хорошого, поганого, злого» і до німецьких пропагандистських стрічок та забутих перлин на кшталт «Темного боку сонця» Джека Кардіффа.

Наприкінці знімального тижня Тарантіно влаштовує вечірку з гульнею до кінця суботи, а в неділю відсипається, готуючись із понеділка знову працювати.

— Квентін полюбить розважатися, — казав Керрадіні, — і робить це із заразливим ентузіазмом та рішучістю.

Під час зйомок «Убити Білла» Тарантіно зі знімальною групою ходив по пекінських барах, що працювали вночі, і закидався екстазі на Великому китайському мурі. Коли знімали «Джанго вільного», вони блукали по барах Нью-Орлеана.

— Ми висіли до шостої чи сьомої ранку, потім спали цілий день, а в неділю розкумарювались, — згадував Тарантіно. — Наприкінці тижня я хочу тільки накуритися до вегетативного стану. Я просто вирубаюся.

Саллі Менке монтувала всі тарантінівські фільми — від «Скажених псів» до «Безславних виродків» — аж до раптової смерті від серцевого нападу, що спіткав її під час прогулянки із собакою в каньйоні Бронсон у 2010-му. Вона працювала не в студії, а у спеціально обладнаному приватному будинку. Під час роботи над «Убити Білла» вони з Квентіном

ВГОРІ.
Друзі й компаньйони.
Із Семюелем
Л. Джексоном під час
відкриття іменної зірки
на Голлівудській алеї
слави, 2015
ВНИЗУ ЛІВОРУЧ.
На церемонії «Вибір
кінокритиків»
з Тімом Ротом, 2011
ВНИЗУ ПРАВОРУЧ.
Із Джоном Траволтою
під час промотуру
«Кримінального читива»,
1995